

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre	-----	100 L.
Fél évre	-----	50 L.
Negyed évre	-----	30 L.
Egyes számú ára	-----	2 L.

Főszerkesztő:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztő:

PETRES KÁLMÁN

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Str. Baron L. Pop (volt Brassai-utca) 5. szám

Miért gyűlölik a kínaiak az európaiakat?

Idestova esztendeje már, hogy Hadnagy István egykori hadifogoly elmesélte a Magyar Nép olvasóinak a nagy kínai birodalomban szerzett tapasztalatait. Mint hadifogoly, Szibériából szökött át a szomszédos Kinába. Végigjárta a rengeteg birodalmat keresztül-kasul, s hat esztendő alatt alaposan megismerte a sárgák szokásait és a kínai birodalom több évezredes történetét is.

Megtudtuk, hogy milyen életrevaló, szorgalmas, munkaszerető nép a kínai. A földművelésben nincsen párja, ami pedig a kézműipart illeti, ezen a téren is fölött áll sok népnek. Vendégszerető, vigkedélyűek. Még a legnehezebb viszonyok között is igazán és békés türelemmel állják meg a lábukat. Örökké mozgognak és válogatott udvariassággal bának nemcsak idegenekkel, hanem egymással is.

Hadnagy István leírásával ellentétben a napilapok most sokat írnak a kínaiak idegen-ellenes gyűlölködéseiről.

A napilapok hiradása ellenére mégis inkább a becsületes Hadnagy István szavainak higgyünk. Mert való igaz, hogy a kínai diákság és munkásság fegyvert fogott és azt sem lehet tagadni, hogy több idegen embert agyonlőttek, azonban tekintetbe kell vennünk, azokat a súlyos és kényszerítő okokat, amelyek idegen gyűlöletre unszolták ezt a jámbor és barátságos népet.

Minden tárgyilagos utleiró őszintén elismeri, hogy mindaddig, amíg a kínaiakat meg nem bántják nemzeti önérzetükben és amíg nem igyekeznek letiporni őket, a legnagyobb türelmet tanúsítják. Csakhogy az európai országok közül Anglia, Franciaország és annak idején Németország is, továbbá az Északamerikai Egyesült Államok valamint az ázsiai Japán már tizedek óta betolakodtak a kínai birodalom területére és egymással ver-

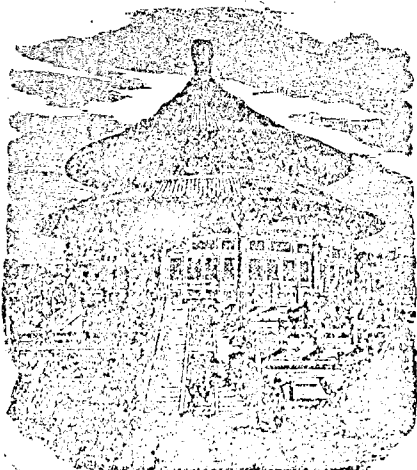

Előkelő kínaiak.

sengve hasogattak le jókora részeket a sárgák országából. Nemrég ismertették a Magyar Nép olvasóival — a marakkói harcokkal kapcsolatban — az ugynevezett gyarmatpolitika lényegét. Az előbb említett országok a sok évezredes kulturájú Kinában is gyakorolták ezt a gyarmatpolitikát. Érthető, hogy az európai népek ilyen állásfoglalása nem tesz a kínaiaknak.

Azután nem elég, hogy kikötővárosainak egyrészt elorozták, még a legbelsőbb állami ügyeibe is beleavatkoztak. Amint tavalyi cikkünkben ismertettük, a rengeteg birodalom sok tartományra oszlik. Mindegyik tartomány élén egy-egy ugynevezett alkirály áll. A betolakodó hatalmak tehát, ha fegyverrel nem győzték, akkor ezeket az alkirályokat uszították egymás ellen. S így, a támadt zavarosban vigan halásztak. Az alkirályok kapzsiságát és a betolakodó idegenek visszaéléseit megunva, körülbelül 1900 táján már egyszer zendülést szítottak a külföldiek ellen az ugynevezett boxer társaságba tömörült kínai hazafiak. Az európai és amerikai országok, valamint Japán ekkor rendcsinálás ürügye alatt hatalmas hadsereggel törtek rá a kínaiakra és vérbe folytatták a sárga hazafiak megmozdulását.

A kínaiak nem sokkal később elkergették a császári családot,

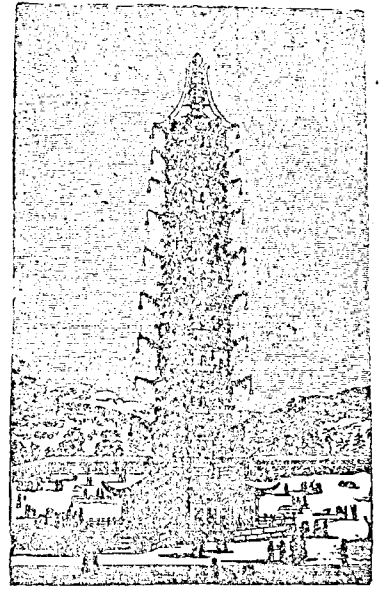
Kína egyik híres temploma.

mert nem védte meg kellő eréllyel az ország érdekeit. Sun-Jat-Cen vezetése alatt, aki igen képzett

orvos volt, a köztársaságot kiáltották ki. De nagy bajukra ott is állandó volt a pártoskodás, úgy hogy az elnöki székbe nem a forradalom igazi megindítóját, hanem Juan-Siccat, egy hasonlóképen művelt, de annál ravaszabb és lelkiismeretlenebb embert ültettek. Juan-Siccai, az elnökséget arra akarta felhasználni, hogy önmagát kiáltathassa ki császárnak. Ebben a zavarosságban — biztos adatok vannak erre is — nem kis része van az európai országoknak, különösen Angliának is. Csak a halál akadályozta meg a diktári hatalommal rendelkező Juan-Siccat abban, hogy császárrá ne legyen.

Az európai csatatereken lejátszódó borzalmas világháboru egy időre elterelte a figyelmet Kináról. Alig ült el azonban itt a háboru zaja, Anglia, Franciaország, Japán és Amerika újra megkezdtek a kínaiak zaklatását. Angliának jó oka volt arra, hogy Kína erőit legyöngítse. *Oroszország ugyanis erősen fenyegette Angliát és mert egymagában nem bírt volna a világhódító angol birodalommal, Kinával próbált szövetségre lépni.* Ugy áll a helyzet tehát most, hogy Anglia már nemcsak a mérhetetlen kínai petroleum-forrásokra, szénbányákra, és más egyéb természeti kincsekre akarja ráte ni a kezét, hanem egyenesen azt akarja megakadályozni, hogy a kínai nép segítségére lehessen a oroszok angolellenes politikájának. Jó ügy úgy az angolok, mint a többi betolakodó népek számára a kínai diákok és munkások zendülése. Becsületes forrásból nyert értesülések szerint, azonban ezt a zendülést is az idegenek provokálták. Kínai munkások ugyanis Sanghainban sztrájkba léptek egy külföldi vállalatnál. A vállalat tulajdonosai a követségek mellé beosztott idegen rendőrséggel akarták munkába kényszeríteni a sztrájkolókat. És mert szépszerével ez nem ment, egyszerűen belövétek a munkásokba. Legalább 50—60 ember halt meg így ártatlanul. Természetes és érthető ezek után, hogy a kínaiak halálos bosszút esküdtek

az országukban garázdálkodó idegenek ellen. Az európai hatalmak, valamint Amerika és Japán már

Porcellán-torony, amely Kína egyik császári mulató kertjét díszíti.

is nagyobb seregeket szállítottak partra a kínai kikötőkbe. Nincs kizárva, hogy újra megfognak ismétlődni az 1900-as esztendő eseményei. Amikor vérben gázoltak az idegen katonák és halomra gyilkolták a kínai népet csak azért, mert a saját országában nem akarta tűrni a külföldiek garázdálkodását.

H. J.

Az osztrák csatlakozás. Ez a kérdés még mindig izgatja a közvéleményt, bár Ausztria csatlakozása inkább csak jámbor kívánság ma, mint megvalósulás felé haladó terv. Különösen Olaszország és Csehország van nagyon ellene. Olaszország azért, mert így közvetlen szomszédságba kerülne Németországgal s ezzel a nagy állammal szemben sokkal nehezebben volna képes megtartani az osztrákoktól elvett német lakosságú területeket, mint a gyenge Ausztriával szemben Csehországban pedig attól félnek, hogy Ausztria után Magyarország is csatlakoznék Németországhoz s ez által Csehország valósággal harapófogóba kerülne.

Ez a helyzet, hogy t. i. egy természetes és jogos kívánság ennyi ellenkezéssel találkozik, mindennél jobban jellemzi az európai helyzet ingatagságát.

BELPOLITIKA

Fontos kérdések a Magyar Párt Intézőbizottságának gyűlésén.

A Magyar Párt Intézőbizottsága e hó 12-én tartotta ez évben első rendes ülését, miután több kísérlet alkalmával az ülés engedélyezését kieszközölni nem sikerült. A hatóságok csak rendőri kiküldött jelenléte mellett voltak hajlandók az ülés tudomásul vételére, amit viszont a Magyar Párt elvi szempontból nem volt hajlandó elfogadni.

Az ez évi első ülésen a betegsége miatt szabadságon levő Ugron István elnök helyett és megbízásából dr. gróf Bethlen György alelnök elnökölt, ki az ülést d. e. 10 óra után megnyitva, megütközéssel említette fel, hogy a Viitorul az elnök távollétét a párt életébe állítólag jelentkező éles ellentétekkel hozza kapcsolatba és az elnök betegségét ürügynek tünteti fel. Az Intézőbizottság egyhangulag csatlakozott az elnök részéről kifejezett megütközéshez. Ugyancsak elnöki előterjesztésre mély megilletődéssel, őszinte részvétellel adott kifejezést dr. Hajdu István, a párt marostordai tagozata egyik kiváló vezetőjének halála felett. A gyűlés ezek után áttért a napirenden levő tárgyra, melyek között néhány személyi ügy elintézése után első helyen foglalkozott a csikszeredei szenátorválasztásról tett elnöki jelentéssel. A jelentést tudomásul véve elismerését fejezte ki a csiki székely népnek és vezetőinek a választási harcban kifejtett magatartásáért és az előfordult visszaélések megtorlása céljából tett intézkedésekhez hozzájárult.

A magánoktatásról szóló törvényjavaslat ellen tett lépésekről szóló jelentést hosszasan tárgyalta az Intézőbizottság és míg egyfelől helyeslően vette tudomásul az elnökség részéről eddig tett lépéseket; kimondotta, hogy a sérelmes javaslat ellen a küzdelmet tovább kell folytatni. Másfelől élénk és beható eszmecsere alá vette az iskolák egy részének a változott gazdasági viszonyokra való tekintettel szükségesnek mutakozó át szervezése kérdését. Erre nézve Dózsa Endre, dr. Gabányi Imre és Kós Károly közlésével kiegészített közművelődési bizottság javaslata után fog határozni.

Ugyancsak ez ülés napirendjén foglalkozott az Intézőbizottság az u. n. *csucsal* pártum kérdésével, melyre nézve többek közlése után egy szó ellenében kimondotta, hogy a bánffyhungyadi tagozat részéről a „paktum” közzététele iránt kifejezett kívánnak nem tesz eleget, mert azt egyfelől az egyezmény bizalmatlanság jellegrére való tekintettel megengedni nem tartja, de másfelől szükségességük sem találja.

Kalotaszegi tagozat ismeretes határozatai szintén hosszabb tárgyalásban részesültek az Intézőbizottság ülésén. A kalotaszegi tagozat határozatait az elnökség tudvalevően közölte volt a tagozatokkal, melyek mindannyian betérjesztették véleményüket. Az Intézőbizottság ezek ismeretése után kimondotta, hogy a kalotaszegi tagozat ismeretes határozatai közül egy új nagygyűlés összehívására vonatkozókat nem teszi magáévá, azonban a Bárdos Péter javaslatára a tiszgárdak érdekében hozott harmadik határozatot kiegészítve az udvarhelymegyei tagozat részéről javasolt pótlással, mint a párt programjának teljesen megfelelő, illetőleg abból következő és azzal összhangzásban levőt: magáévá teszi.

A közleg. törvény tárgyalásáról és tartalmáról tett jelentés kapcsán kimondotta az Intézőbizottság, hogy a közleg. választásokra összeállítandó névjegyzék ellenőrzésére és általában a választásoknál való szervezkedésre az összes tagozatokat megkeresi.

Az ülésen jelen voltak: Dr. gr. Bethlen György, Balogh Géza, Várady Aurél, dr. Deák Gyula, dr. Szele Béla, Gabányi Imre, Kovács Kálmán, Roth Hugó, Dózsa Endre, gr. Tholdalaghy Mihály, Hubay Károly, Peredy György, Gombos Benő, Ferencz József, Reményik Károly, Kozma Imre, Apáthy Árpád, Schmidt Ödön, Vásárhelyi János, Kós Károly, dr. Deutschek Géza, gr. Bethlen Pál, Fekete-Nagy Béla, Szathmári Akos, dr. Issekutz Viktor, Ferenczy Lajos és dr. Nagy Jenő. Távolmaradásukat kimentették: dr. Bölöni Zoltán, dr. Joksmann Ödön, Sándor József, dr. Szoboszlay László, dr. Thury Kálmán, dr. Gyárfás Elemér, dr. Grandpierre Emil, dr. Asztalos Kálmán és Cifra Kálmán.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság.

Cluj—Kolozsvár, Piața Unirei (volt Mátyás Király-tér) 7.

Alaptőkéje: 25,000,000

Tartalékok: cca 24,200,000

Fiókjai: Bessen, Dicsőszentmártonban, Gyulafehérváron és Marosvásárhelyen. Affiliált intézetek: Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár R.-T. Nagynyed-Torda-Aranyos Vármegyei Takarékpénztár R.-T. Torda-Udvarhelymegyei Takarékpénztár R.-T. Székelyudvarhely.

Árnyékával a vasúti állomás mellett. — Betéteket elfogad, váltókat leszámít, átutalásokat teljesít. — Mindenféle bankszerű üzletet előnyösen végez. — Safe deposit! Engedélyezett devizahely!

Ha finom cukorhát akar,

kérjen

MELISSÁT!

Cluj. Telefonszámok: 6-48. és 6-64.

KÜLFÖLD

Mennyire védi Anglia Franciaországot? Több alkalommal adtunk hírt azokról a tárgyalásokról, melyek Anglia és Franciaország között folytak a békeszerződések fentartásának biztosítására, különösen Németországgal szemben. Az eddigi eredménytelenség után végre sikerült megállapodást hozni létre ebben a tekintetben. A megállapodást Anglia, Belgium és Franciaország kötötték. Lényeges tartalma szerint Anglia biztosítja Franciaországnak Németország felőli határait s azok megsértése esetén minden hadi erejét rendelkezésre bocsátja. A lengyel-német és a cseh-német határokat a népszövetségi paktum védelme alá helyezi Anglia s beleegyezik abba, hogy azok megsértése esetén Franciaország megtámadott keleti szövetségesei védelmére a rajnai területeket hadművelleti alapul felhasználhassa.

Amint látható, Anglia csak Franciaország megtámadása esetén hajlandó háborúba lépni, a keleti államok megtámadása esetén azonban nem. Így hát Anglia kitarított amellett a felfogása mellett, hogy Németországnak Lengyelország és Csehország felőli határait igazságosaknak nem tartja. Az angol közvélemény jelentékeny része azonban még az ezúttal vállalt kötelezettséget is igen soknak és egyoldalunak véli, mert nem Franciaország, hanem a béke biztosítása fontos s ezért Németország határainak sértetlenségét is biztosítani kell.

Anglia s az angol közvélemény tehát mindinkább halad az igazságos felfogás felé. Talán meg tudják teremteni a valódi békét is valamikor.

Magyar dolgok. Beniczky volt magyar belügyminiszternek Horihy kormányzó ellen intézett támadása semmi eredménnyel nem járt. Csak a szocialisták igyekeztek az esetet kihasználni, de mind a többi párt elítélte azt. A dolognak nem volt kedvezőtlen kihatása a Gentben ép akkor tárgyalás alatt volt magyar ügyekre sem. Tudvalevő, hogy a kisantant azt a kifogást tette a magyar költségvetés ellen, hogy abban katonai kiadások vannak elrejtve. Bethlen magyar miniszterelnök felszólt a kérdésben, utána pedig Chamberlain angol külügyminiszter, aki két kérdés tisztázását kérte Smith pénzügyi főbiztostól. Az egyik a katonai kiadásokra vonatkozott, a másik pedig arra, hogy van-e tékozlás a magyar költségvetésben? Smith főbiztos azonnal válaszolt és megvédte a magyar kormányt mind a két vád ellen. Erre a főtanács elfogadta a magyar költ-

ségvetést, örömét fejezte ki a magyar szanalás előhaladásán, elfogadta a tisztviselői fizetések emelésére vonatkozó tervezetet s helyeslőleg tudomásul vette azt, hogy a magyar kormány le fogja szállítani az edókat. Ehhez a határozathoz Románia és Csehország is hozzájárultak. Így valószínű, hogy Magyarország gazdaságilag rövid idő alatt teljesen rendbe jön s áttérhet az arany valutára.

A marokkói harcok. A riff kabilok háboruja mind nagyobb sikerekkel jár, Abd el Kerim most döntő támadásra készül a franciák ellen. A helyzet komolyságát bizonyítja, hogy Painlevé miniszterelnök repülőgépen a harctérre érkezett. Franciaországban a hadműveletek sikertelensége miatt számolnak a kormány bukásával.

Nitti a békéről. Nitte volt olasz miniszterelnök egyike azoknak a jelentékeny államférfiaknak, akik kezdettől fogva rámutattak a kötött békék nagy igazságtalanságaira. Több könyvet is adott ki erről a tárgyról és ezek méltó feltűnést keltettek az egész művelt világban. Most újra adott ki egy könyvet *La pace (A béke)* címen. Ebben hangsúlyozza, hogy a most érvényben levő békeszerződések nem állhatnak fent, mert csak az a béke állandó, amit a szerződő felek kölcsönösen elfogadnak. Ezért ilyen békére kell törekedni, mert másként nem lehet egy újabb háborút elkerülni. A mai helyzet az örökös fegyverkezéssel sokáig fenn nem tartható, mert feltétlenül összeomláshoz fog vezetni.

Ellopták a szovjet levéltárát. A szovjet levéltárát Moszkvában páncélszekrényben hét pecsét alatt elrejtve őrizték. Annál nagyobb megdöbbenést keltett az a tény, hogy a szekrényt feltörték s abból a legfontosabb iratokat ellopták. Az elloptott iratok között van többek közt a szovjet külföldi ügynökeinek névjegyzéke s azon összegeknek kimutatása, melyeket az ügynökök Moszkvából kaptak. A tolvajoknak a legszorgosabb kutatás ellenére sincs semmi nyomuk. A bolseviszták Angliát vádolják a lopással. Ha csakugyan így van a dolog, akkor a közel jövőben érdekes leleplezésekre van kilátás.

Ahol magyarok védik a románokat. A cseh törvények szerint azokban a járásokban, melyekben valamely kisebbség eléri a lakosság számának 20 százalékát, joga van nyelvét a hatóságok előtt írásban és szóban használni és a hatóságok is így kötelesek érintkezni vele. Csehországban, a tarrackői járásban a lakosság 20%-a román, de nyelvbeli jogát nem gyakorolhatja. Mivel a románoknak képviselőjük nincs, dr. Koriáth Endre magyar képviselő kelt védelmükre. Köz-

benjárása nem járt eredménnyel, mert a cseh kormány szerint a kérdéses területen nem él 20 százalék román. Ez azonban nem változtat azon a tényen, hogy Romániával szövetséges államban magyarok kelnek a románok jogainak védelmére.

HIREK

Dr. Balogh Ernő.

Az Magyar Nép lelkes munkatársainak bemutatását folytatjuk. Ezuttal Dr. Balogh Ernőn van a sor, aki lapunk megindulása óta nagyon sok értékes cikket írt olvasóink okulására és gyönyörködtetésére. A tudománynak is lelkes szószólója — legutóbb Amundsenről írt nagyon szép cikket — de a tréfás történeteket is élvezetesen, kedves humorral tudja előadni. A Magyar Nép könyvtára számára *A levegő* címen írt pompás természetrajzi ismertetést. Itt jegyezzük meg, hogy munkatársaink arcképeit Dr. Hankó János művész rajzolta meg. Jól sikerült munkái rendre következnek.

A Népszövetség elhalasztotta a döntést az erdélyi ügyekben. Mult számunkban hírül adtuk, hogy a Népszövetség az erdélyi magyar kisebbség több fontos ügyével foglalkozik. A telepések, valamint az iskola-javaslat ügye jun. 11-én került napirendre. Mind a két kérdésnek az elintézését a Népszövetség szeptemberi ülésére halasztották. A román kiküldött biztosította a Népszövetséget, hogy a szeptemberi ülésig nem fognak a telepésektől új földeket kisajátítani. Az iskola-javaslat tárgyalása nagy hullámokat vert föl, végül is úgy határoztak, hogy ennek a kérdésnek az eldöntését is szeptemberre halasztják. A halasztás

annyiban megnyugtató, hogy — úgy látszik — komolyan foglalkoznak az erdélyi magyarság nagy sérelmeinek orvoslásával.

Régi jó magyar szokások. Lapunkban szívesen foglalkozunk a régi, jó magyar szokásokkal. Nagyon örülnénk ugyanis, ha a multból megőrizhetnők vagy fölleveníthetnők mind azt, ami elődeinket jóerkölcsben, tisztességben megtartotta. Nemrégiben írtunk arról, hogy a székelyzsomboriak miként takarítják ki évenként a mezei forrásokat, mult számunkban meg a magyardécseiek gyümölcsstermelésének régi hagyományait elevevitettük föl. Most *Lövéte* népeletének egy érdekes szokását jegyezzük föl. A világháború előtt szokásban volt Lövéten, hogy a 18 éven felüli legények, ha esőharangzó után az utcán vagy a téli fónóban fiatalabb fiukat találtak, szépen belemártogatták a községen keresztül folyó Hamorába, hogy „el ne hervadjanak”. Ezzel olyan példás rendet teremtettek, amilyen csak a szász községekben van. Sőt, nos, a háború azt is elseperte s most éjjél körül is a téli időben lehet találni nemcsak itt, hanem csaknem minden székely községben az utcán rendetlenkedő 13—18 éves gyermekeket, a fónóban is gyermekek hányódnak, akiknek azalatt odahaza az ágyban volna a helyük. A lövéteieknek azt üzenjük: kereszteljék meg csak ezután is a Homoród vízét és a haszontalan, rendetlen és fegyelmetlen kamaszokat!

A rendetlen időjárás egyik oka Középeurópa időjárása utóbbi időben nagyon megváltozott, még pedig kedvezőtlen irányban. Közlebbről az edekelt államok: Ausztria, Magyarország, Románia és Jugoszlávia kiküldött elnökei tekezetet tartottak annak a megállapítása végett, hogy mi az oka a rendetlen időjárásnak. Az egyik okot az elnökök találták, hogy az utóbbi időben az edekelt államok a vidékeken pusztították ki az erdőket, amelyek az időjárásra mindig nagy befolyással voltak. Erdélyre nézve különösen fennállhat az a megállapítás, mert itt csakugyan galmailanul pusztítják az erdőket.

Itéletidő Magyarderzsén. A székelyországi Magyarderzsén óriási felhőszakadás volt június 1-én. A háztár hegyes oldalainál olyan nagy víz jött le, hogy három házat melléképületeikkel együtt teljesen elvitt, úgy, hogy még nyomukra sem lehet ráismerni. Két házat pedig lakhatatlanná tett. Itéletidőnek több ember áldozatul esett. Egy anya 4 gyermekével a padlásra menekült, a vízár ezt a házat is elvitt, magával sodorta, az anya és gyermeke meghaltak, a két nagyobb megszabadult. Egy másik háznál az anya és leánya kiszaladtak az udvarra.

hogy malacukat megmentse, a víz elszórtta őket lábukról, mindketten megölték. Egy apa, miután már három gyermekét és feleségét kimentette a házból, egyéves gyereke után is visszalért. Ekkor egy nagy víz hullám érte, amely a férfi fején átsapott és a kezében levő kis gyermeket megölte. Az összes halottak száma 7, nagyon sokan súlyosan megsebesültek. A víz is nagyon sok elpusztult. A vízmentelen lakó emberek már a földreform kezdete óta kérik, hogy alkalmasabb helyen adjanak nekik házhelyeket, sajnos, kérésüket nem teljesítették.

Nem fizetik meg a hadi károkat. A békeszerződés úgy intézkedik, hogy a Romániához kapcsolt területek tulajdonait a román állam köteles megfizetni. A kormány ki is nevezte a szükséges bizottságokat, ám ezek nagyon gyorsan fogják fel hivatásukat. A szilvágyi vármegyei bizottság például az összes kérvényeket visszautasította anélkül, hogy a helyszínen vizsgálatot tartott volna. Szatmár és Máramaros kárbejelentésének 3—4 százalékát fogadják meg, de ezeknél is a bejelentett károkat csak alig egynegyed részét ítélték meg kifizetésre. A döntések mind a román, mind a magyar és zsidó lakosság körében nagy elkeseredést szültek. Mindenki is, ha meggondoljuk, hogy a háború gyárainak és nagybirtokosainak károkat fizetnek ki hadikárok címén.

Oroszországból újabb hadifoglyok érkeznek. Időnként különböző hírek érkeznek szárnyra az Oroszországba rekedt hadifoglyok számáról és helyzetéről. Anyagi bizonyosnak látszik, hogy még mindig sokan várják a hazatérés lehetőségét. Újabb hír szerint tízezer fogoly áll rendelkezésre Oroszországban s azok között is vannak erdélyi. Állítólag a román kormány lépéseket tett, hogy az erdélyi foglyok hazatérhessenek.

A hadirokkantak nem kötelezhetők közmunkára. A gazdáknak manapság rengeteg közmunkát kell végezniük. A háború az állami és megyei hivatások számára, utjavítás, kavicsozás, középítkezések állandóan zavarják gazdasági munkálatait. Fontos tudniok az, hogy a hadirokkantak ár- és özvegyek saját személyükre a háború értelmében nem kötelesek közmunkát végezni. Ha azonban az illetők igényfogatnak van, akkor szintén kirendeltetők közmunkára.

Duplájára emelkedik a só ára. A háború után a só is rövid időn belül megdrágul. A monopól vezetésének következtében a só ára megduplázódott. Ez az emelés minden fajtájú sóra terjedni fog.

Szerencse utjai. Tizenkét évvel ezelőtt történt Amerikában, hogy New York egyik menedékházának küszöbén egy kőbónapos csecsemőt találtak. A

kitett gyermeket egy nagyiparos örökre fogadta és fölnevelte. A talált gyermek annyira megnyerte nevelő szülőinek szeretetét, hogy ezek óriási vagyonukat teljesen rája hagyták. Csupán nevelőanyjától három millió dollárt örökölt, nevelő atyjától pedig tízannyinál is többet. Ma a világ leggazdagabb gyermeke, akit annak idején a szegény ház küszöbéről kellett fölshedni.

Óriási tűzvész Sátoraljaújhelyen. A borkereskedelméről híres Sátoraljaújhelyen óriási tűzvész dühöngött a múlt hét szeles napjaiban. Egész utcasorok áldozatul estek a pusztító elemeknek. A tűzvészt a rendőrség megállapítása szerint gyújtogatás okozta. A gyújtogató átmenekült Csehszlovákiába.

A tevé és az ember. A tevé akár egy héttig is dolgozik anélkül, hogy egyetlen egyszer is innék, az ember akár egy héttig is iszik a nélkül, hogy egyetlen egyszer is dolgozzék.

Különség. Egy embernek borzasztóan föl van dagadva a képe.

— Mi az, mi történt veled? — kérdezi a barátja.

— Fáj a fogam.

— Miért nem huzatod ki?

— Félek a hideg vastól . . .

— Már biz én kihuzatnám, ha az enyém lenne . . .

— *Ha a tiéd lenne,* akkor én is könnyű szívvel kihuzatnám — felel a dagadt képű.

Megegyezett napi munka után csodásan üdít és frissít a valódi DIANA SÓBORSZESZ-szel való bedörzsölés.

Dollár, angol font, sweici franc, román lei készpénzt kihelyezi budapesti bérházakra és magyarországi mezőgazdasági nagybirtokokra I. helyű jelzálogbiztosítékkal évi 32% kamattal mellett Magyarország békebeli legtekintélyesebb, tőkelegerősebb és legmegbízhatóbb bankja: a Róth-Bank Jelzálog osztálya, Budapest VI. Vilmos császár-út 45. Alapítási éve 1906.

Dollár, angol font, sweici franc és román lei átutalásokat kamatozó folyószámlára elfogad és évi 32 és 36% között gyümölcsözteti Magyarország békebeli legtekintélyesebb, tőkelegerősebb és legmegbízhatóbb bankja: a Róth Bank Budapest, VI. Vilmos császár-út 45. Alapítási éve: 1906.

Dollár, angol font, sweici franc, román lei készpénzt magyar mezőgazdáknál, a magyar gyáripárban és árukereskedelemben heti 3/4% kamattal gyümölcsözteti Magyarország békebeli legtekintélyesebb, tőkelegerősebb és legmegbízhatóbb bankja: a Róth Bank Budapest, Vilmos császár-út 45. Alapítási éve: 1906.

A Magyar dal ünnepnapjai.

A dal jelentősége népünk művelődésében.

Erdély magyar dalosai nagy napokra készülnek. Szeptember 6, 7 és 8-ik napján, kisboldogasszony ünnepén, meg az azt megelőző vasárnap, diszközgyűléssel egybekötött országos dalosversenyt rendeznek Marosvásárhelyt, a székelység fővárosában. A szövetség vezetősége minden eszközt igénybe vesz, hogy minél szebbé tegye ezt a szereplést s Marosvásárhely magyarságának lelkes vezetői a legszélesebb körű munkássággal igyekeznek az anyagi sikert biztosítani.

A *Kolozsvári Polgári Dalkör* husvét után egy héttig tartó koncert körutat rendezett s Budapesten Szegeden és Debrecenben derítették ünnepi hozsánára a magyar szíveket. Mi más volt ez, mint az erdélyi dalosok biznyságtétele amellelt, hogy érzik, tudják a dal jelentőségét s hogy ennek igazolásáért sem időt, sem utat, sem fáradságot, sem költséget, sem kényelem feladást nem sajnáltak. Bizony mondom, tanuságtétel volt ez a dal mellett, mely ott él, ott ég a szívünkben s amely gyönyörű eredmény-virágokat fog még kipattantani.

A múlt hó közepén a kolozsvári „Törekvés” dalegylet rendezett hangversenyt a Ref. Theologia disztermében, abból az alkalomból, hogy öt évvel ezelőtt szervezkedett a magyar dal művelésére. Akik ott voltak ezen a hangversenyen, egyértelműleg vallják, hogy hasonlóan szép, lélekemelő magasztos előadáson ritkán vettek még részt s hogy eleddig nem tudták még, milyen összefogó ereje van a magyar dalnak.

A vidékről, falvakról, hetenként kapjuk az értesítéseket dalárdáink eredményes működéséről s látjuk, hogy nemcsak a városi polgárság, munkások, de a falvak népe is komolyan veszi a művelődés fejlesztését s hogy tisztában van a dalnak általános műveltségünkben való szerepével.

Mik ezek, ha nem útmutatások jövő fejlődésünk határozott irányára? Mik ezek, ha nem biztató jelenségek fajtánk műveltségbeli állapotát, fokát illetőleg? Mik ezek, ha nem erős biznyságtévések amellelt, hogy erős munkával, kulturális tevékenységgel pótolni tudjuk mindazt a sok veszteséget, amely utolsó időkben ért? És mik ezek, ha nem ünnepi eseményei ezerszázados életünknek, jövő reményünknek?

Bizony, ünnepnapok.

És milyen tanulságokat kell mindezekről levonnunk. Részletezzük, fejtegetssük? Nem mindenki érzi, mindenki tudja, mindenki előtt tisztán állanak a kötelességek.

Mi csak a végső, általános következtetéseket akarjuk levonni. Emeljük magasra a szívünket s legyen szent köte-

lesség előttünk a magyar dal művelése, fejlesztése, továbbvitele. Hozzuk meg az áldozatot a magyar dal érdekében, mert minden önzetlen tettünk, cselekedetünk a jövő pilléreit teszi biztosabbá, fiaink, unokáink helyzetét segíti: Városok polgárai, falvak népei, testvéreink lássátok a példákat s cselekedjétek!

S. Nagy László.

Művelődési mozgalmak.

Sorozatos színelőadás Buzaházán.
Buzaházán az 1924. évben alakult *Műkedvelők köre* határozatilag kimondta, hogy minden 6 heti időszakban egy színdarabot ad elő saját terme és az unitárius templom alapja javára. Első darabja *Az ördög párnája* volt Szilveszter estéjén, melyről már megemlékeztünk. Hushagyó kedden este sorra került *A gyimesi vadvíz*; husvét ünnepén *A betyár kendője*; piros pünkösdi ünnepén pedig *A két süket*, *A pofozó masina* c. bohózatok. Kiváló szereplőink Nagy J. Zsuzsika, Nagy P. Zsuzsika, Adorján Krisztina, Bine Mariska, Jánosi Juliánna, Dillement Ilonka lányok; Jánosi Sándor, Májai Domokos, Siklodi Miklós, Molnár Misi, Adorján János, Adorján Domokos, Fülöp Ferenc, Jánosi Károly fiúk voltak. Szent Anna napján színter kerül *Az ördög párnája*. Előadások lesznek még Kisasszony napján, Minden szentek vasárnapján, Szent karácsony estéjén vagy Szilveszterkor. Közben március 3-án tartottunk Jókai emlék- és április 10-én a Tanulók Egyesületével kapcsolatban Kriza-ünnepélyt is. Így gyújtogatnak egy-egy szövétneket a szürke falusi estéken. Szeretettel köszöntjük derék tanítóinkat *P. Szentmártoni Bálint*, *Török Árpád* és *Bálint József* urakat, kik ily nehéz munkát vállaltak magukra. Szeretettel és elismeréssel adózunk a kedves ifjuságnak is, kik előtt ugyilátszik nincs semmi akadály a közjaváért.

A lupeni munkásotthon „Műkedvelő Gárdá”-ja ez év május hó 23-án színelőadást rendezett. Színter került Almási Tihámér: „Cigány Panna” c. népszínműve. Ezt megelőzte 2 román monolog és 1 német dal (szerenád). A közönség viharos taps közepette üdvözölte Osgyány István oktatót. Amint a közelmúltban, úgy ez alkalommal is az összes szereplők kiváltak. De mindamellott kitüntetésre méltók: Avram Elizabeta címszereplő, Gerbert Ferenc, Kajtár Gyula, Mirth Lajosné. Ezenkívül: Bojtár Lajos, Mirth Lajos, Tokár Ágnes, Rezi Mihály, Dragos János, Darabant László, Szabó Erzsébet. A műkedvelő-gárda, amely ez év március hó 18-án minlegy 16 taggal alakult meg, jelenleg már 44 ta-

got számlál, ebben foglaltatik 6 tagu zenekara is.

„Buzavirág” Désen. A dési református egyházközség új harangot kíván beszerezni, melyet egykori lelkipásztora, Vásárhejyi Boldizsár kolozsvári esperes tiszteletére „Boldizsár” haragnak fognak elnevezni. E nemes cél anyagi terheinek megkönnyítése végett május 23-án és 24-én egy kitünő erőkből álló „dési műkedvelő társulat” színelőadást rendezett, mely alkalommal színterre hozták a neves budapesti írónak, Bus Fekete Lászlónak „Buzavirág” című 4 felvonásos színdarabját. Az a gyönyörű előadás, amely a közönség minden rétegének őszinte és kellemes meglepetést hozott, minden ízében a rendező özv. Isáky Gáborné művészi izlését dicséri. A darab sikerében az oroszánrészt a nők követelik maguknak. Nagyné Kuba Ilonka játéka sokszor csalt könnyeket a nézők szemébe. Isáky Melitta egy kifejtett művésznő sokoldalúságával győzte le szerepében nehézségeit. A humoros jelenetekben könnyebb fajsúlyu szerepeikkel pompásan szerepeltek Cseh Mancika és Fehér Margitka. A férfiszerepek szintén jó kezekbe kerültek, hiszen olyan műkedvelői vannak ennek a kis városnak, akik már régen túl vannak a 25-ik darab jubileumán. A lelkes és kiváló férfiműkedvelők: Angyalosy Márton, Gergely Árpád, Welther Károly. Az együttesbe méltóan illeszkedtek bele: Hencz Miklós, Urbán Ernő, Szilvássy János, Nagy József, Greblea Gusztáv, Marton Laci és Welther Rózsika.

Tűr. Nem érezzük magunkat egy csöppet sem elhagyatva, nem olyan iszonyu ez az éjszaka, ránk ragyog az Isten napja, a szemünkből kibugyanó könnyüinket az édes mosoly felszárítja, az öröm, amit hangosan sürget az Irás szava: „Vigadjatok, mindig az Urban vigadjatok!”

Vigadtunk már sokat. De úgy és olyan igazán magyarosan, szépen, mint most Pünkösdhétfőn, eddig még soha! A „művelődési mozgalmak” rovatába ezt hát meg is írjuk, ez egyszer...

Nyomatott meghívók harangozták be a vidéket, hogy a türi román. kath. iskolában Pünkösdi másodnapján a magyar katolikus ifjuság előadásában színter kerül a Tóth Ede oktató mozzanatokban gazdag népszínműve, „A kintornás család”. És csodálkozva láttuk az érdeklődők óriási tömegét összeseregleni nemcsak Balázsfalváról, de messzi más falvakból is, ugyanarra, hogy a méreteiben egyébként tágas iskolahelyiség szűknek bizonyult s hogy panasz ne essék, d. u. 3-tól éjjel fél 12-ig kevés pihenővel egymásután háromszor játszottak zajos köztetszésre a derék műkedvelők. Odakünn az udvaron ezalatt s ezután

cigányzene mellett intelligens és közrendű párok táncoltak reggelig. *Visszaállítás, rendezavarás nem fordult elő.*

A mozgatóereje ennek a szép alkalomnak, hogy ki volt? Nagytehetségű s páratlan ügybuzgalmu tanítónk, Pandur György. És ez nem az a bizonyos vállveregetés, legyen róla elég ennyi: Ő a szent eszménk legyőzhetetlen babérszoros harcosa!

Szerepeltek: Bojtár Márton kerekese, Szabó Zsuzsika, Bojtár Juli, Szatmári György, Balázs Balázs, Dénes Mihály ács és köm., Szabó János, Mezei Erzsébet, Tarkó Mihály, Zudor János, Szabó Mihály, Szabó Anna, Zudor Erzsébet, Bojtár Ilona, Bojtár Viktoria, Dénes István, Szabó Mihály, Tarkó István Tarkó Károly, Bojtár Lajos, W. Gusztáv.

Kitünő alakítás volt a maga nemében mind mind... Éljenek!...

(Tudósító.)

„Reparator” autó- és gépjárató-műhely

M.-Ciuc—Csikszeredában
Strada Bratianu 29. sz. alatt,
(Dr. Páll Gábor telkén).

Autó- és gépszakmába
vágó minden munkát a lehető legrövidebb idő alatt végez.

Autó-Taxik soron kívül javíttatnak.

Elvállal mindenféle
cséplőszekrény és lokomobil,
benzin-, nyersolaj- vagy
szívógázmotor
javítását és szerelését.

Törött vagy elkopott részek
beszerzését és kicserélését
széleskörű üzleti összekötésénél fogva a legelőnyösebben végez.

Erdélyi Bank és Takarékpénztár r.t.

Cluj—Kolozsvár.

Fiókinézetel: Marosvásárhelyen, Tordán, Szászrégenben, Marosujváron és Csikszeredában.

A legelőnyösebben gyümölcsötzet takarékbetéteket.

GAZDASÁGI ÉS SZÖVETKEZETI ÉLET

Milyen gyógynövényeket gyűjtsünk most?

Drogisták és gyógynövénykereskedők nagy mennyiségű gyógynövényt keresnek most megvételre és nincs aki azokat szállítsa. Különböző gyógyteákhoz állandóan kell a gyógynövény, ami nálunk is megterem és az illető mégis külföldről kénytelen azokat megvásárolni. Vannak azután nálunk tömegesen vadon termő gyógynövények, amelyeket a külföldiek nagy mennyiségben megvesznek, mert azok nálunk nem teremnek. Mindezeknek az összegyűjtésével és megszáritásával szép mellékkeresetre lehet szert tenni. Ezért felhívom a nagy közönség figyelmét erre az ügyre és a következő nálunk vadon termő gyógynövények gyűjtésére szólitom föl, mert ezekre van most vevő, aki jó áron megveszi azokat.

Ilyenek a következők:

Nagy mennyiségben keresik most a *császárszakállt*, a *bodzavirágot* és az *öbörfarkkóró* virágát.

Jó áron lehet most értékesíteni a következő utszéli burjánokat, u. m. a *libapimpót*, a *gyermekláncfű* (cikoria vagy békavirág), a *keskenylevelű utifű* és a *martillapu* levelét, továbbá a *porcszűvet*, a *vízi borsót* és a *zsurlót* vagy *csikófarkot*. Mindannyian nagyon községesek mindenfelé.

A vad *császárszakáll* (árvácska) az úgarföldteken bőven terem. Ezt is érdemes összeszedni.

Hegyi réteken terem a *bakfű*. Tea-keverékekbe szokták használni, ezért keresik most.

Nagy értékű kiviteli cikkek azután a *madragulya* és a *beléndek* levele. Ezekből székérszámra való tömeg kellene. Nagy cikk most a *fehér mályva* gyökere és levele. A *kereklevelű mályva* vagy papsajt levele iránt most szintén nagy az érdeklődés.

Ha beáll majd az aratás, akkor a szesztáblákat kíséjük figyelemmel és a rozskalászokon *anyarozsot* látunk, gyűjtsük azt össze, mert ennek most nagy az ára. Kivált Csikvármegye híres a szép anyarozsról.

Mindezek az említett cikkek most nagy vevőre találnak. Aki az árak iránt érdeklődik, annak azt is közölhetem,

aki pedig nem ismeri az említett növényeket, annak megadhatom a kellő felvilágosítást.

Dr. Péter Béla.

Sertéstenyésztésünk tönkretétele

Az Ellenzék írja: Egy több mint fél-éve tartó nagy válságról akarok megemlékezni, mely épen államunk legszegényebb osztályát sújtja. Régi székely közmondás, hogy „a disznó a szegényember marhája”. A malacka megnőtt csalán, paraj meg konyhahulladékon és meghozta a maga kamatait. Az elmúlt év különösen jónak ígérkezett e tekintetben bő kukoricatermésével. Az exportkivitt teljes virágában találta a nagy termés, mindenki hizlalni kezdett abban a reményben, hogy így a ki nem szállítható kukoricáját jól értékesítheti. De merev vámrendszerünk hamarosan le-törté az összes reményeket. A bécsi és prágai piacokon megjelent kiviteli vámentesen a lengyel sertés és kereskedőink milliós veszteségekkel vonultak vissza. E veszteségek hullámai nemsokára átcsaptak a belföldi piacra is és 25—30 százalékos áresést idéztek elő. Ennek elsősorban a gazdaközönség adta meg az árát. Minimális árak mellett nagy tömegek kerültek levágásra és a szalonna és zsirkészletek egyre nagyobb arányokban töltötték meg a raktárakat jobb kiviteli eshetőségek reményében. Februárra már e készletek éreztették hatásaikat a sertésárakban. A husipar, mely addig 40—42 lejes hizottsertés árak mellett is 30—32-ben tudta árusítani a húst, most 48 lej mellett is tulajdonosynak találta a 30—32 lejre maximált sertéshúst. E szokatlanság a nagyközönség előtt érthetetlen helyzetet az magyarázza, hogy a szalonna és zsír alacsony ára már nem hatott mérséklőleg a husárakra. — A szalonna és zsirkivitelre ma sem javultak a kilátások és harmadik vesztesnek oda-kerültek a gazda és nagyexportőrök mellé a hentesek és mézszárosok. Arak emelkedésére, kiviteli eshetőségek megjavulására semmi kilátás. De hogy a gazda el ne feledje egészen a sertés ármizériákat, még az a kevés sertése is veszendőben van, amit megtartott. Egyik községben a vész, a másikban sertésor-bánc pusztít s hogy annyi csapás után mikor lesz kedvük az embereknek újra sertéseket tenyészteni, hizlalni eladásra, az a jövő titka. A vám és vész ez évben milliárdokra menő károkat okozott. Nehéz lenne megállapítani, hogy a kettő közül, melyik volt a súlyosabb. A vész elmulása a természet dolga, amelyen a ma forgalomban lévő oltóanyagok helyel-közzel enyhítenek, ám teljesen megszün-

tetni képtelenek. A zsír és szalonnakivitel lehetősége a vámtarifa kérdése. Nem tudjuk mikor segítenek rajta, de hogy már eddig is rengeteg kisemberre nehezedik súlyos teherként e kérdés, abban alig kételkedhetnek az ügyek ismerői.

—y—e

Ne hagyjunk füves barázdát! Az erdélyi kisbirtokok rendszerint oldalban feküsznek s hatalmas füves barázda határolja el őket egymástól. Egy gazdasági szakember megvizsgálta egy jó-csomót ezekből a füves barázdákból és megállapította, hogy tele vannak olyan bogarakkal és férgekkel, amik rengeteg kárt tesznek a termésben. Kifejti cikkében, hogy a gabona ellen-ségeit irtani kellene, a birtokosok pedig ahelyett inkább kényelmes buvóhelye-ket hagynak számukra a füves baráz-dákban. Ne hagyjunk nagy, füves barázdákat.

Miről lehet felismerni a beteg állatot? Ha egészséges az állat, akkor élénk, fürge, érdeklődik a külvilág és társai iránt, figyel és jó étvágygal eszik, ezzel szemben a beteg állat nem érdek-lődik a környezetet iránt, tompult, istálló-ban rendszeren búsan lehorgasztott fejjel áll, tekintete bágyadt, szemeit félig vagy egészen lecsukva tartja, nincs étvágya, a falatot kellemetlenül rágja, nehezen nyeli, gyakran ki is ejti a szájából. Szőre rendszerint borzas és fénytelen. Legtöbb állati betegség a test hőmér-sékletének emelkedésével, vagyis lázzal jár, melyre következtethetünk, ha az állat szaporán lélezkedik, izzad. — Figyel-jük meg állataink ürüléseit is, mert a nem rendes ürülék is valamely kezdődő betegségre mutat.

Vásárokon tartózkodjunk a sovány állatok vásárlásától, mert a lesoványo-dott, leromlott állat mindig gyanus. — Ha állatot vásárolunk, vizsgáljuk meg annak összes szerveit külön-külön rész-letesen. — Tegyük vizsgálat tárgyává az állat bőrét, szőrőzetét, lélekszerveit, hőelosztódását; tenyészállatoknál nagy gondot fordítva azok ivari részeire is. Nézzük meg szemeit, fülét, orrából nincs-e valamely kifolyás? Csak akkor vegyük meg az állatot, ha minden szervét egészségesnek találjuk.

Mindennemű állategészségügyi kér-désben készséggel ad felvilágosítást a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara állat-egészségvédelmi irodája Debrecenben, Hunyadi-utca 10. sz. — Levélbeli kér-désekre válaszbélyeg ellenében posta-fordultával válaszolunk.

HETI PIAC.

Mezőgazdasági termények. *Alta-lában:* Buzában megelégnült a kínálat és 1400—1450 lejes áron történt is vásárlás. Az új buza fejlődése egyes he-lyeken tulbujja. Ennek következtében

megdőlt és lekaszálták, hogy megvédjék a rohadástól. A Bánátban elvéve történtek 1000 lejes árban eladások. Jelentékeny forgalom azonban még nem fejlődött ki. Budapesten prompt szállításra 5000 koronával, míg augusztusi szállításra 3900 koronával jegyzik a búzát. Bécsben tiszavidéki 78 kg.-os újbuzában ab Szeged 4100 osztrák koronával történt kötés.

A korpa lanya, teljesen üzlettelen. Az árak változatlanok.

Árpában nincs forgalom. Takarmányárpát ab Arad 780—800 lejért ajánlanak, de vevő nem akad.

Zab iránt mutatkozik érdeklődés, azonban a készlet elenyészően csekély. Az árutulajdonosok 800 lejt kérnek, de egyelőre nincs aki megadja.

A tengeri ára inkább a vevő javára alakul. Lényegesebb áresés azonban nem alakulhat ki, mert a kínálat a gyenge kereslethez alkalmazkodik. A Bánátban alig változtak az árak. Az ár azonnali szállításra állomás szerint 512—526 lej között váltakozott, míg júniusi szállításra 550 lejből, júliusra 580 lejből történtek kötések. Aradmegyében prompt szállításra 535 lejt igényeltek, üzlet azonban nem jött létre.

A bab és lencse teljesen üzlettelen.

Repcében jó a terméskilátás és a külföldi élénken érdeklődik. Eladás azonban még nem történt, mert noha az exportot megengedték, de a vámilletéket még nem állapították meg.

Az olajpogácsa lanya, az árak változatlanok. A tökmag ára 630, a napraforgó 535 lej az aradmegyei állomásokon. A legutóbbi minisztertanács az olajpogácsa kiviteli illetékét vagononként 5000 lejből állapította meg.

Esik a bánáti buza ára. A kitűnő terméskilátások folytán erősen esik a buza ára, melyben állandóan nagy a kínálat, míg kereslet nincs. Legújabb gabonaárak: buza mázsája 1400 Leu, árpa 810 Leu, tengeri (prompt áru) 500 Leu, júliusra 515—520, júliusra 525—530 leu. Az új buza áráról ellenőrizhetetlen hírek vannak forgalomban arról, hogy a 900—1000 Leu körül alakulna ki.

Brassó. 100 kgr. Lej. Buza 1500—1550, rozs 1100—1200, sörárpa 800—880, takarmány árpa 700—750, szemes tengeri 620—625, burgonya 250—280, széna laza 250—320, szalma laza 180—200.

Marosvásárhely. Buza 210—220, tengeri 85—90, árpa 120—130, zab 70—75, burgonya 28—30, paszuly 110—125 lej vékánként. Tehéntej 5—7 lej literenként. Teavaj 110 leu kg.-ként. Sajt 30—82, méz 40—45 leu knt. Választott malac 200—300 lej. Hizott sertés élősúlyban 26—30 leu kg.-ként. Székér széna 800—1200 lej.

IPARI ROVAT

Megint a kisiparosok kölcsönéről.

Az Ipari Hitelintézet az utóbbi időben szünetet tartott működésében, amennyiben az iparosok részére beszüntette a kölcsönök folyósítását. Az Ipari Hitelintézetnek ezt az eljárását a Nemzeti Bank helyzetével hozták kapcsolatba s addig e vélemény szerint az Ipari Hitelintézet működésében is szünetnek kellett volna beállni, míg a Nemzeti Bankkal kötött egyezményt a parlament meg nem szavazza. Illetékes helyről szerzett értesülésünk szerint azonban újabb hitelek folyósítása főképp azért maradt el, hogy a Hitelintézet ez idő alatt gyarapítsa tőkéit.

Arról van ugyanis szó, hogy jelenleg azoknak a formai módokatoknak előkészítésével foglalkoznak, hogy az Ipari Hitelintézet alaptőkéjét új aláírásokkal háromszázmillió lejjel emeljék. Ez összegből a törvényes arány szerint 20 százalékot jegyezne az állam, 30 százalékot a Nemzeti Bank és a többi nyilvános jegyzésre bocsátának.

Ezeket a műveleteket az eddigi tervek szerint augusztusra fejeznék be s akkor az eddig szerzett tőkéket új ipari kölcsönök folyósítására használják fel.

A fenti módokon kívül a tőkeszerzés előmozdítása végett törvényjavaslatot terjesztettek a kamara elé a Hitelintézetéről szóló törvény néhány pontjának módosítására nézve. Jelentették ugyanis annak idején, hogy a Hitelintézet részére meg akarják adni a jogot, hogy kötvényeket s ipari hitelleveleket bocsáthasson ki. Az Intézet jogot nyer ezeknek az elhelyezésére külföldön, valamint az állam különböző intézményeinél. Mindez azért történik, hogy a Hitelintézet lassanként növelhesse tőkéit, hogy ilyen módon siethessen az ipar segítségére.

E reformok tanulmányozásával és előkészítésével egyidejűleg az Ipari Hitelintézetnél közel áll a befejezéshez a kisiparosok részére nyújtandó hitel kérdésének a tanulmányozása is. A kisiparosokra nézve szükséges segélyt ugyanis a helyi szervek, valamint az ipari szövetségek, vagy különleges ipari bankok közbevonásával akarják megadni. Ennek a megoldási módokatnak a tanulmányozása is igen előrehaladt már, úgy, hogy igen rövid időn belül megkezdődik az Ipari Hitelintézet tevékenységének ez az ága is: a kisiparosok részére való hitelnövelés. Tekintetbe véve azonban azt, hogy eddig a kérdést jórészt csak elméletileg tisztázták, s nálunk a gyakorlati keresztvitele rendszerint lassan halad előre, ez az igen rövid idő legalább

jó negyedévet jelent, de beletelhetik egy félesztendő is, míg a kisipar segítséghez juthat.

(Br. L.)

Munkáselbocsátások a zsilvölgyi bányáknál. A zsilvölgyi szénbányák, amelyeknek termelését még nem régen valósággal szétkapkodták, a külföldi verseny miatt ma oda jutottak, hogy üzemüket csökkenteni kénytelenek és hogy százával bocsátják el a munkásokat. A belföldi szén katasztrófái veszélyt szenved a sokkal olcsóbb külföldi versennyel szemben. A külföldi szén versenyre sodorta a zsilvölgyi szénbányákat is abba a helyzetbe, amely most jelentékenyen érezteti hatását a Zsilvölgyében a munkáselbocsátásokkal kapcsolatban. A Zsilvölgye legnagyobb bányatársasága a „Petroșani“ több száz csoportokban bocsátja el alkalmazottait. Az elmúlt hónap munkáselbocsátásai után most újabb kétszáz munkás vált munkanélkülivé és a bányagazgatóság kijelentései szerint közelebbről ismét nagyarányú elbocsátások várhatók. A zsilvölgyi bányák úgy látszik, nem tudnak a körülményekkel megalkudni, mert ahelyett, hogy a szénárakat egyensúlyozzák és versenyképessé tennék a külföldi árakkal szemben, munkáselbocsátásokkal szeretnék megoldani a helyzetet. A bányák, vezérigazgatóságai még sokáig reménytelennek látják a helyzetet s így a munkás-ság nagyrészt fenyegeti még a munkanélküliség réme. Hír szerint 3000 leies különbözettel veri a külföldi szén a belföldi termelés árait; a CFR. pedig csupán a szállítási könnyebbségektől vezettetve is szénparkjainak nagy részét sem látja el többé zsilvölgyi szénrel és egymásután rendeli le a szállítmányokat. A zsilvölgyi bányák egyelőre, úgy ahogy folytatják még üzemüket, a külföldi szén versenyéből támadt válság azonban gyökeres intézkedések nélkül aligha lesz megoldható. Valószínűnek tartjuk, hogy a kormány teljes erővel fog hozzá e kérdés rendezéséhez.

Negyvenéves ipartestület. A dévai ipartestület, mely az aradi ipartestülettel csaknem egy időben, mindössze néhány hónapi késedelemmel alakult meg, július 19-én tartja meg negyven éves fennállásának jubileumát fényes ünnepek között, a hatóságok és társtestületek részvétele mellett. Az ünnepség előmunkálatai már folyamatban vannak. Jóleső örömmel állapítjuk meg, hogy a dévai ipartestület negyven éven keresztül erős vára volt az ortani kézműiparosságnak, büszkén tekinthet vissza múltjára s egyszersmind a megnyilvánuló szeretetteljes biztatás új erőt fog adni fokozottabb mértékben dolgozni a benne tömörült iparosság érdekében. Biztosítékot szolgáltat erre az a nemes gárda, melynek kezébe a vezetés letéve van.

iparigazolvány törlése és az adó. Már sok esetben hallottunk panaszt, hogy azok is, akik iparigazolványukat töröltették, az adófizetés alól nem mentesültek. A törvényes rendelkezések szerint a törlésről az elsőfoku iparhatóság kell, hogy értesítse a pénzügyigazgatóságot. Sokszor ezen értesítések alkallódnak, sőt hallottunk olyan esetet is, amikor a pénzügyigazgatóság a megkapott értesítést figyelmen kívül hagyta. Ezért felhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy úgy ipartörlés, mint iparbeszüntetés esetén, e körülményt ne csak az elsőfoku iparhatóságnak, hanem szabályszerű írásbeli jelentéssel a pénzügyigazgatóságnak is hozzák tudomására.

A házi kenyérsütés iparszerűsége. A Torda városi tanács megkeresésére a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara azt a véleményt adta, hogy amennyiben a házi kenyérsütés, a házi ipar jellegét nem haladja túl, úgy az ipartörvény 183 §-a szerint nem esik az ipartörvény rendelkezései alá és így arra iparigazolvány nem kell. Ezekben azonban nem szabad kegyeret megrendelésre sütni, nem szabad segédszemélyzetet alkalmazni és naponként 10—12 kenyénnél többet sütni.

Valuta-jegyzések.

Kolozsvár, 1925. június 13.

1 dollár	=	—215 leu
1 font sterling	=	—1050 "
1 svájci frank	=	—42 "
1 francia frank	=	—10.60 "
1 lira	=	—8.60 "
1 aranyárka	=	—52 "
1 cseh korona	=	—6.40 "
1 dinár	=	—3.40 "
1 osztrák shilling	=	—30.50 "
20—325 magy. k.	=	—1 "

Tüdőbetegek

is kitűnő eredménnyel használják a Dr. Biró-féle

„Sirol“-t

(törv. védve)

Egy üveg ára 50 lei.

Kapható: Dr. Biró gyógyszer-tárban Cluj Piața Unirii 6. sz. továbbá minden nagyobb vidéki gyógyszer-tárban.

Aki pontos címét közli, az ingyen megkapja: „Hogyan óvakodjunk a tüdőbajtól“ című könyvecskét.

MULATTATÓ

Nem enged a falum.

Engem fogva tart a falu, határ,
Rám ígéreték jövődjé vár.
Itt nem hagyom, ha belehalok is,
— Messzi tűznek a fénye hamis —
Itt nem hagyom, ha belehalok is.

Ott kinn a hegyen száz munkás tenyér
Nyomán kisarjad a vér — a kenyér;
Csendül a kapa, csendül a szívem
És száz határba győzelmet üzen.
Csendül a kapa, csendül a szívem!

S míg kis falum szentelt hitű népe
— Magyar asztagból büszke, sulyos
[kéve —

Dalolva megyen életért halálba:
Mint sziklaszirten a magános szálfá
Belefogódzom az áldott határba.

Maksay Vince.

Kérem az Istent...

Mikor új házat építenek
— Takarosat fiatal párnak —
Kérem az Istent, legyen őrzője
A fedelének, fészekfalának,
A boldogság új templomának...

Mikor új korcsmát építenek
— Jó üzlet, van rajta bő haszon —,
Kérem az Istent, legyen őrzője,
Hogy munkáskereső ne maradjon
A boldogságvesztő asztalon...

Mael Ferencz.

Lapos tarisznya.

Irta: Gyallay Domokos.

A havas fönt fekszik a Küküllő eredeténél, fél napi járóföldre a falutól.

Aldásoknak bő asztala! Fájával fargókat, szekereket, fűrészeket, szénégetőket éltet, tisztásain tinót nevel, vágott, égett oldalain tejlő juhnyáját táplál, makosain disznót hizlal.

A Havas nagy iskola. Medve hiuz, farkas orosz-kodik a sűrűben, bátorságot tanul ott a növendék. Ügyibe való ember nem is lesz abból, aki fickókorában hosszunyelvű baltával nem járt medve nyomán s nem hallgatott éjszakánként — szabad tűz mellett — farkas orgonálást.

Aki pedig mindezt fickókorában megcselekedte, az vén korában is a Havassal álmodik. A Havas zugását, hívó szavát hallja... Még-

egyszer inni a szép, kies források vizéből!

Lám a vén Bertalan János!

Napok óta azon tusakodik: ne menj-e szolgájával, Petivel, a Havasra gerendát faragni. Itthon bizony komoly munkának nem embere már, de a Havason!

— Öreg emberben is megmozdul ott az erő! — mondogatta Petinek. — Nagyot segitenék neked, hidd el... Peti bizony nem hitte el. Egyáltalán nem magyarázta jóra a gazdája menő szándékát.

— Vén fortélyos, nem faragni akar ez, hanem reám vigyázni, engem riogatni... — háborgott magában.

No, végül is a Peti kedve szerint vált el a dolog. A vén Bertalan mégis levette eszét a havasi útról. Igen nagy próba öreg innak, lassan verő, belső masinának.

Mári néni az indulás napján csak Petinek tarisznyált. Szalonnát káposzta levélbe, turót borítóba, kenyeret takaróruhába.

Peti is pakkolózott, mégpedig ugyan-csak vigassággal. Szabad, őrizetlen élet egy kerek hétig!...

A nagy fogasfűrész körbe csavarta, a könnyű baltát, ródaló fejszét, hasító szöveget a fűrészre kötötte. Ebből bizony jónéhéz teher lesz. No, az ételes tarisznya nem fog olyan nagyot nyomni, lehet cserélgetni a hosszú uton.

Már indul is Peti kifelé a házból. Odakint tesz-vesz gazduram — milyen szót ad bucsuképpen?

Uramfia, hát csak elétoppan a vén Bertalan kigyult ábrázattal. Karján fargó fejsze.

— Megállj, Peti, én is megyek! — szólt lihegve-pihegve... Mégis rászántam magamat...

— No, fene!... — mordult el Peti magában.

A terheket leakasztotta válláról, a fűrész a vágóótkére tette, a tarisznyát odanyújtotta Mári nénihez.

Akkorhát tarisznyáljon még egynek, asszonyom.

— Akkorhát tarisznyáljon még egynek, asszonyom!

A vén Bertalan elkapta és megemelte a tarisznyát.

— Hallod Peti, szinte elég is volna kettőnknek. Mi étel kell ilyen öreg embernek? Fogam sincsen hozzá...

— No, no hozzányul kied, ha van mihez. Jóétkes kied, istennek hála...

Mári néni nagyobb tarisznyát vett elé. Új kenyeret, új turót, szalonnát készített elé: a vén ember porcióját.

Először a kenyéret akarta belemérni a tarisznyába.

A vén Bertalan megragadta kezét, amelyikkel a kenyéret szelte.

— Te, hó, te! Csak nem akarsz olyan nagy darab kenyéret fölitarisznyálni?... Mért nem mindjárt egy sütre valót? Arra a rövid hétre...

— Már akkor inkább a turóból meg szalonnából szakítsunk le — tette le a kenyéret Mári néni. — A turó, szalonna a szűkebb költség...

Peti oldallétről savanyuan mosolygott a dolgon. Mári néni ugyanis nemcsak a turóból, szalonnából, hanem a kenyérből is lekanyarított egy darabot. Értik ezek egymást...

Az új tarisznya alig telt meg félig. Torka az égre tátongott, mint a megapadt vízü kut.

A vén Bertalan rendelkezett Petinek.

— A faragó szerszámokat te viszed, az elemőzsiát magam. Az én fejszemet is kösd a fűrészhez. Tyűh, de nehéz ez a tarisznya! Mért gyurtál annyit bele, te asszony te!... Meglásd, visszahozzuk felét, csak az oktalan nagy fáradság...

Elindultak.

Mintha megnádolták volna a vén Bertalan inát. Szaporán lépett s jónagyokat. A Havas felé!...

Értik ezek egymást.

A farkaslaki kaptatóhoz érkeztek. Hosszu, meredek, botorkázató, köves út!

— No, Peti, csak ezen rugaszkodjunk ki! — biztatta meg saját magát kerülő szóval a vén Bertalan.

Peti nem volt beszédes kedvében. Hervadt képpel cammogott gazdája után. Néha rápillantott a lapos tarisznyára: hol kinyílott, hol becsukódott

ennek a szája, mint valami óriás békáé, amely eső után epekedik.

Hej, bulátott szolgáló-élet! Azt remélte, hogy néhány napot szabadjára tölthet a Havason — még többet dolgozik olyankor az ember, de a maga lelke szerint — most aztán így fordult: szabadság sincsen, elemőzsia sincsen elegendő! Mert mi ez a fél tarisznya két ember számára? S ezt is dugni, zsurgatni fogja a vén tökéletlen...

A vén Bertalan kitarotán kapaszkodott fölfelé a hágón. Csfondárosan vonogatta száját a tarisznya Petire.

Nézte Peti, nézte. Egyszer elvigyorgta magát.

Lehajolt, fölvetett egy tojás-nagyságu követ s beleszuszította a tarisznyába. Pár lépésnyire megint beleszuszított egy követ... Ujabb meg újabb kövekkel etette a tátongó száját, mogyoró, dió, tojásnagyságuakkal.

A vén Bertalan nemsokára rángatni, sajnálni kezdte a vállát.

Megállott, nagyot fújt, visszafordult, nézte a megteit utat.

— Peti, Peti, be megnőtt ez a hágó!... — csóválta meg fejét.

De csak nekivezselkedett ujólag.

Peti vigyorgott magában és egyre eregette a köveket a tarisznyába.

— Mi volt nekem ez az út ennek-előtte? Erős voltam... sebesvértű! Ugy kisajdultam ezen a meredeken, mint a szél — emlékezett a multakra a gazda.

— Meggyőzi az embert a sok! — indult meg Petiben is a szó.

— Bizony meggyőzi, már ezt okosan mondtad, Peti fiam! — tapogatta meg vállát a vén Bertalan. — Meglágyultak a csontjaim, mint a vas a tűzben. Hej, sok is talált engemet az életben! Mikor Marosszékről zsákszámbra hoztunk szüzdohányt dugott, kietlen utakon...

— No, a dohányt bizonyosan jószívvel hozta kied! — kacagott Peti! — Jó szüzdohányt... bizisten magam is vállalnék egy háttal.

— Dohány, dohány, de hát a só, Peti! Megrakodtunk Parajdon s éjszakának idején neki a nagy erdőnek! — Olykor, olykor üzőbe vettek a fináncok... tüskén-bokron keresztül, de a sót el nem hajítottuk volna.

— Azt érzi most a kied válla! — hunyorított Peti s újabb kövekkel szerezte meg a tarisznya terhét.

— A sok romlást érzi... igazad van! Mert mi nem éltünk olyan nyugalmas életet, mint ti, fiatal cseplesek. Mi a tőkefát is éjszakánként a vállunkon surrantottuk által a tilalmas fenyőből, ti meg helyben faragjátok nagyurasan...

Mi lelte hirtelen a vén Bertalant, kő

csuszott-e ki a lába alól, az erő ki az inából: nagyot tántorodott oldalaslag; majd hátrafelé — a tarisznya irányában — kezdett garolni. Peti ragadta meg, hogy hanyat ne vágódjon.

— Hát engem mi lelt, hé? — zezett elsárgulva Petire.

— Meglődörögtek a kerekelt — sopánkodott Peti. — Föl ne dőljön a szekér...

— Itt van a baj! — tapogatta vállát a gazda. — A hívány csontjaim. Agyonszorít a tarisznya, vedd le tőle a vállamról...

Peti.

Peti leemelte a tarisznyát s akasztotta a maga vállára. Szembetűnően nézett a gazdájával, kérdően nézett mébe.

— Én egyet se tovább, Peti! Isten hírével, én visszafordulok... mondta csüggetegen. — Még itt a gutta s csak alkalmatlanság belőle...

Peti nagy szerényen oldozta ki a közül a vén Bertalan fejszáját.

— Ezt csak elbirja kied lejtőre záig... — nyujtotta oda.

A vén Bertalan egy darabig fátyos tekintettel nézett a távolba, a kék Havas felé.

Hiába no, eltölt már! — sóhaj nagyot.

A búza történetéből

A tápszerűkért termesztett növények között tagadhatatlanul az első hely *buzát* illeti meg. Ez igénytelen külső növénynek a termesztése előtt az erők berek csak igen kezdetleges eljárásokkal folytathattak, amely még nem nagyon különbözhetett az állatokétól. Szomszédos országokat, mint most, vízzel, élelmiszerpedig a zsákmányul ejtett állatok húsán kívül erdel gyümölcsökkel csilapították. Ahol ezekre szert tehettek, ott maradtak.

ahol azonban nem mindig, télen egyaránt juthattak hozzájuk, bizony akarva, nem akarva időnként más kedvezőbb vidékekre kellett költözniök, akárcsak vándormadaraink. Az ezzel járó gond és fejtörés azonban első tanítómesterük volt.

Olyan paradicsomi tájak, ahol a gyümölcsfák állandóan virágoznak és teremnek, csak kevés számmal voltak, vannak még most is. A kókuszfák magukban is elegendők az indiai népek gyér lakóinak eltartására. A Földközi-tenger szigetlakói majdnem kizárólag a kenyérfa gyümölcseivel éltek. A perzsák, egyiptomiak, arabok erőtápláléka még ma is a datolya meg a füge. Spanyolország és Portugália egyes vidékein a gesztenye az édes makkja, valamint Dél-Franciaország és Olaszország gesztenyéje ma is jelentős kenyérpótlék.

A mérsékelt és sűrűbb népességű vidékek lakóinak azonban más szerek után kellett nézniök. A Tigris és Eufrát között, amelyet a hagyomány a bibliai paradicsomként emleget, ilyennek kínálkozott elsősorban a termő buza természetesen nem elégítette ki az egyre szaporodó népesség szükségletét. Hozzáálltak tehát mesterséges természetéhez, ami a mezőgazdaság után vont a helyen való települést, vagyis az elvetett buza hozamának a bevárását.

Mikor történt ez, azt határozottan állapítani nem sikerült. A legrégebbi történelmi okmányok azonban már megemlítenek róla. Az egyiptomiak Isis-istennek, a görögök pedig Ceres-nek tulajdonítják a földművelés bevezetését, és e kiváló, megbecsülhetetlen szolgálatukért isteneik közé sorozták be. A legújabb kutatások szerint, ez a földművelés legalább 4000, a kínaiak pedig 5000 évvel természetelték a buzát, melyet az Ég ajándékának tartottak. Ezek és más adatokból tehát kitűnik, hogy a buza természetesebb, másodsor pedig, hogy az Atlanti-óceánig terjedt, minthogy ennek a nagy területének közepe a Tigris és Eufrát köze,

ahol önmagától is termelt, a buza innen indulhatott el keleti és nyugati hódító útjára.

A buza nyersen is megrágható és megehető, de sokkal jobbízű és táplálóbb kenyér alakjában. Tápláló erejét a buza két anyagnak köszöni, u. m. a keményítőnek és a sikernek. A keményítő sok más magban és tápszerünkben is előfordul. A búrgonya, rizs, rozs, árpa, zab, köles, kukorica lisztje azonban csak gyöngébb minőségű kenyeret szolgáltat, mert nincs annyi siker tartalma. Azért az ilyen kenyeret csak ott fogyasztják, ahol a buza vagy egyáltalában nem, vagy nem kellő mennyiségben terem. A búzán kívül még legjobbizú a rozs-ból és árpából sült kenyér. Ez utóbira csak inség idején szorulnak rá az emberek.

A buzát már rég természetelték az emberek, de a kenyérsütés mestersége csak lassan haladt előre. A régi római katonák még lisztzacskót és nem prófuntot vittek magukkal tarisznyájukban, tartalmát vízzel fölereszve ették meg. Az első pékekről a római történelemben csak Kr. e. a második században (580-ban Róma alapítása után) történik említés. Azelőtt a mozsárban összetört maglisztet, ugylátszik kovász nélkül sütötték meg lepényyé. A zsidók azonban már Mózes idejében ismerték a kovász hatását, mert e nagy vezér azt mondja, hogy az izraelitáknak oly hirtelen kellett Egyiptomból távoznia, hogy kovászt sem tehettek társztájukba. A kovász a sikert megterjeszti, minek következtében a kenyér megkél s megsütve jóízű lesz. A siker olyanféle anyag, mint a hus, ez az oka annak, hogy az ember kenyéren és vízen is megélhet. Nem hiába foglalta be tehát a kenyeret az isteni Megváltó mindennapi imádságunkba. Ahol nincs kenyér, ott beáll az inség. Azért iparkodjunk mentől több buzát, gabonát természetelni, hogy nemcsak nekünk legyen elég és olcsó kenyérünk, hanem rászoruló szomszédainknak is jutassunk belőle. Az érte befolyó összeg nemcsak pénzünket javlíthatja meg, hanem az egész ország jólétét is

előmozdíthatja. Ne sajnáljuk tehát a buzától a serény földmunkát, mert minél jobban és minél többször szántjuk fel és trágyázzuk meg a földjét, annál jobban fizet. *A liszt fölér az arannyal, az igazi pénzzel, amelyhez nem minden ember jut oly tisztességes és becsületes munkával, mint a falusi mezőgazda.* Körösi Albin.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

I. Saját érdekében ne feledkezék meg hármias nyerepmény pályázatunkról!

II. Ez az utolsó lapszám, amit azoknak a viszonteladóinknak, többpéldányos előfizetőinknek megküldöttünk, akik ajánlott levélben megismételt felszólításunkra sem számoltak el. E harmadik figyelmeztetéssel a felelősséget magunkról teljesen elhárítjuk, s egyben azt is bejelentjük, hogy hátralékaink biztosítása érdekében e lapunk keltétől számított 8 nap elteltével kénytelenek leszünk a szükséges törvényes lépéseket igénybe venni.

M. A. Medgyes, L. J. Székelykassd, Sch. J. Izzár, B. E. Küküllőszéplak, S. J. Sósmező, Cs. T. Románboksán, P. G. Patakfalva, M. Gy. Belényesujlak, F. Zs. Maroslymos, Cs. Gy. Temesvár, T. P. Gy. Gyimesfelsőlok, T. F. A. Csiba, M. I. Krasznabétek, St. S. Székelyhid, K. V. Nagyszalonta, F. P., F. K., K. Gy. és Sz. M. Halmagy, M. L. Bél, F. Z. Rézbánya, K. J. Csegez, T. B., S. S. és Cz, S. Szentleányfalva, N. L. Székelyhid, L. D. Csokaly, H. P. Zernest, D. M. Abásfalva, B. M. Kraszna, Cs. A. Steterdorf, E. J. Alsóbara, J. A. Orlát, V. L. Hosszuaszó, Sz. D. Felőr.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért, lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket, bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

I. B. Hosszufalu. Hálás köszönet lelkes támogatásáért, versét főszerkesztő a naptár részére félre tette, üdvözlöt.

T. A. Aranyosegerbegy. 1925 II. 28-tól V. 31-ig fizetendő 210 L., köszönet és üdvözlöt.

H. A. Kisrátos. Hálás köszönet buzgó támogatásáért, 3 példányt meg, irásait örömmel fogadjuk, őszinte üdvözlöt.

Sz. F. Székelydalya. A 60 L. bejött, testvéri szeretettel fogadtuk ismét sorainkba.

Cs. K. Backamadaras. Cím javítva, előfizetés rendben 1925 VII. 1-ig, őszinte üdvözlöt.

S. J. Csikeskefalva. Lapja elmaradását nem értjük, mert a címe jó, kívánsága szerint előfizetését 1925 VI. 1-től számítjuk.

Beérkezett és nyugtázni kért pénzek: T. Gy. Szilágybagos 630, özv. P. F.-né Marosludas 300 (rendben 1926 XII. 31-ig), S. J. Marosludas 135 (rendben 1926 IV. 1-ig), özv. M. Gy.-né Belényesujlak 740, Irg. Nővérek Gyergyószentmiklós 294, Gr. M. Margitta 260, Sz. Gy. Marosvárhely 150, V. M. Mezőtelegd 660, T. F. Csiba 500, P. M. Hosszufalu 200,

Vásároljon a PARISIEN-áruházban Cluj-Kolozsvár

Regala Ferdinand 12. szám alatt, hol minden árucikkét a legolcsóbban szerzheti be.

F. M. Sztancsafalva 300, F. J. Miklósvár '909,
D. B. Torontálkeresztes 350, Sz. D. Felőr
500 Lej.

Ingyen kapja meg idej naptárunkat,
ha két új előfizetőt szerez!

Apróhirdetések.

A Magyar Nép kiadóhivatalánál előfizetőink által kedvezményesen vásárolható könyvek (a könyv címe után az első szám a könyv bolti ára, a második az előfizetői ár, ha kiadóhivatalunkban veszik meg a könyvet, a harmadik, ha ajánlva, a negyedik, ha utánvétellel küldjük meg):

Vőfélykönyv, Históriai könyv, Szavalókönyv, Földmérés kis könyve, Bokréta Jókai műveiből 15—10—14—15; Erdélyi Magyar Naptár 20—11—14—15; Betyár kendője 25—20—24—25; dr. Gyárfás Elemér: Bethlen Miklós kancellár 80—60—64—65; dr. Kristóf György: Jókai Mór élete 50—40—44—45; dr. György Lajos: Pásztortűz Almanach 150—100—104—105; Lakner Ernő: Lelki harmat (róm. kath. imakönyv) 30—27—29—30; P. Olasz: Világproblémák 50—40—44—45; Benkő Anna: Csermekmesék (képes) 70—50—54—55; Jánossy—Tóth: Körbe-körbe (képes meséskönyv) 70—50—54—55; Walter Gyula: Izenet a világnak (versek) 50—40—44—45; Szigethy József: Országos Almanach 250—150—158—160. S. Nagy László: Jókai szerelmei (novellák) 40—30—34—35 L.

Előbbi árjegyzékünk érvénytelenek.

Felvétel tanítóképzőbe. A csikszeredai r. kath. tanító- és kántorképző intézetbe négy középiskolát (gimnázium, polgári) végzett ifjakat felvesz az intézet igazgatósága. Az intézetben bentlakás van, ahol a növendékek mérsékelt díjért teljes ellátást és lakást kapnak, gondos felügyeletben s nevelésben részesülnek. Az internátusban néhány ingyenes és féldíjas hely is lesz a szegénysorsú tanulók részére. Felvételért a kérések a tanítóképző igazgatóságához Mercurea-Ciuc—Csikszereda nyújtandók be.

6 HP benzinnmotor garnitúra jó állapotban eladó, cséplőszekrény osztályozó hengerrel, toklaszolóval. Cím: Pál István Torockó, Torda Aranyos megye.

„Hátszeg vidéki 6100 kalóriás széntelep üzembe hozásához tőkértársat keresek. Cím a kiadóhivatalban.

Cipészek szaklapja megrendelhető Babos Károlynál, Cluj—Kolozsvár, Str. Pata 87.

Köhögés, Torokfájás, Rekedtség

ellen biztos hatásu a legmodernebb összetételű, jóízű és olcsó gyógyszer a

SIROMALT

Tartalmaz nemcsak köhögés, rekedtség, stb. elleni gyógyszereket, hanem egy kiváló tápértékű malátakivonatot is, ami által az összes hasonló gyógyszereknél hatásosabb.

**Rapható
minden gyógyszerertárban**

Géphajtó köteleket

kenderből és manillából, malómhevedereket, transzporthevedereket s mindenféle gazdasági köteleket és zsineget gyárt és szállít

Cosma János

kötélgyártó

Cluj—Kolozsvár,

Str. G. Tamaş (Galamb-u.) 14.

AGYAGIPAR
R.T.

Ajánlja elsórángu, földgázzal égeteti, hornyolt és hódfarku fedőcserepét, normál és németméretű falli- és kúttégláját valamint elsőrendű különböző méretben készült alapsöveit.

Cég és Iroda Turda-Torda. Tel. sz.: 107.

„Amper”

Cégtulajdonos: Szebehely Géza.
Általános műszaki vállalat.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii 29.

Vállal mindennemű villamos és vízmunkálatot, valamint villamos gépjavításokat. Önműködő csengő-reduktor egyedüli árusítója.

Költségvetés díjmentes.

Babós és Társai
vaskereskedése
Regina Maria
21. sz.

Legjobban felszerelt gazdasági gép, eke, borona és alkatrésztár, vadásztöltények.

A szerkesztésért felel:
GYALLYA DOMOKOS.

A kiadásért felel:
PETRES KÁLMÁN
kiadóhivatali igazgató.